Gemeente Amsterdam

Adviesvraag buurtplatform Buren van Westerhaven

Aan Stadsdeelcommissie West
Van Ester Fabriek, namens dagelijks bestuur stadsdeel west

Datum woensdag 22 april 2026

Geachte leden van de stadsdeelcommissie,

De Buren van Westerparkhaven hebben een aanvraag ingediend voor de erkenning tot buurtplatform, zoals opgenomen in de Participatieverordening Amsterdam. Het aspirant-buurtplatform richt zich voornamelijk op Haven-Stad, een gebied wat op dit moment nog geen onderdeel uitmaakt van de gemeente Amsterdam en stadsdeel West, maar in de nabije toekomst onderdeel zal worden van (onder andere) stadsdeel West.

Het dagelijks bestuur van stadsdeel West vindt de betrokkenheid van het stadsdeel van groot belang. Daarom vraagt het dagelijks bestuur de stadsdeelcommissie om advies over de aanvraag van dit aspirant-buurtplatform. Het dagelijks bestuur staat positief tegenover de aanvraag van het buurtplatform en hoort graag uw advies om mee te nemen in het definitieve besluit.

Voorgeschiedenis Samen Haven-Stadmaken
De afgelopen jaren is voor de ontwikkeling van het nieuwe stadsgebied Haven-Stad intensief samengewerkt met een groep bewoners, ondernemers, ambtenaren en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties. Deze samenwerking is in 2022 ontstaan, naar aanleiding van het Integrale Raamwerk voor Haven-Stad, dat is vastgesteld in december 2021. De 'Buren van Westerparkhaven', waarin bewoners, ondernemers en meerdere maatschappelijke organisaties verenigd zijn, hebben begin 2022 een raadsadres ingediend waarin werd verzocht in de planvorming voor Haven-Stad meer ruimte te geven aan de inbreng van bewoners en andere belanghebbenden en daartoe een overlegroep of Stadslab in te stellen. Het college heeft daarop aangegeven dit Samen Haven-Stadmaken proces graag te willen ondersteunen.

Als uitwerking hiervan zijn in 2023 de samenwerkende Buren van Westerparkhaven en leden van het programmateam Haven-Stad in een gezamenlijke kerngroep begonnen aan een ontdekkingstocht naar een nieuwe vorm van burgerparticipatie: Samen Haven-Stadmaken. Inwoners, ondernemers, vertegenwoordigers van (maatschappelijke) organisaties, bestuurders en ambtenaren voerden tijdens de werksessies een interactieve dialoog over de vraag wat de kwaliteiten zijn van Haven-Stad en hoe deze de komende jaren bij de verdere ontwikkeling kunnen worden geborgd. Meer dan 130 belanghebbenden uit de omgeving deden eraan mee. Dit heeft geleid tot het schetsboek Haven-Stad.

Op 7 januari 2025 heeft voormalig wethouder Van Dantzig de gemeenteraad geïnformeerd over het schetsboek Haven-Stad. De bij Samen Haven-Stadmaken betrokken bewoners en andere belanghebbenden hebben meerdere malen aangegeven dat ze graag eerder en meer betrokken willen worden bij de geplande ontwikkelingen in het gebied, ook na de vaststelling van het Schetsboek. Op verzoek van de wethouder heeft de Kerngroep onderzocht hoe Samen Haven-Stadmaken in het transformatiegebied een structureel karakter kan krijgen.

Buurtplatform Buren van Westerparkhaven
Het advies vanuit de Kerngroep is om deze structurele samenwerking vorm te geven is middels het oprichten van een buurtplatform, waarin een brede groep van omwonenden, ondernemers, jongeren, kunstenaars en maatschappelijke organisaties zijn opgenomen. Het platform kan klein beginnen door zich te richten op overzichtelijke projecten zoals het betrekken van jongeren bij de ontwikkelprojecten of concrete voorstellen op het gebied van kunst en cultuur in Haven-Stad. Op termijn kan het buurtplatform eventueel uitgroeien naar een gezamenlijk ontwikkelmaatschappij waarin ook marktpartijen kunnen deelnemen en zich richten op de ontwikkeling van het grotere geheel van Haven-Stad. In het Schetsboek is hiervoor al een aanzet gegeven met een termijnagenda van gespreksonderwerpen. Op deze wijze kan het proces van Samen Haven-Stad maken een structureel karakter krijgen.

In zijn brief van 7 januari 2025 spreekt de wethouder zijn steun uit voor de oprichting en erkenning van dit buurtplatform: "Vanwege het belang van de huidige bewoners, ondernemers, gebruikers en andere belanghebbenden in en rond het plangebied structureel bij de transformatie van Haven-Stad te betrekken, ondersteunt het college de oprichting van een dergelijk buurtplatform."

De aanvraag tot erkenning als buurtplatform is inmiddels ingediend door de Buren van Westerparkhaven en ligt nu ter beoordeling bij het stadsdeel en het stedelijk team participatie. Uit gesprekken met de bewonersgroep blijkt dat de erkenning voor deze groep belangrijk is.

Samenwerking directies
Omdat het buurtplatform zich richt op nieuwe stad, kunnen we de erkenning en het maken van de samenwerkingsafspraken niet zonder de directies die de komende jaren gaan werken aan de ontwikkeling van Haven-Stad. In de eerste plaats natuurlijk het programmateam Haven-Stad en ook de directies Ruimte en Duurzaamheid, Grond en Ontwikkeling, en Verkeer en Openbare Ruimte.

Achtergrondinformatie: Participatieverordening Amsterdam 2024
In de Participatieverordening ligt vast hoe de gemeente Amsterdam bewoners, ondernemers en belanghebbenden betrekt bij plannen, projecten en beleid in de stad.
De Participatieverordening onderscheidt drie vormen van participatie:

1. **Burgerparticipatie**: De gemeente neemt het initiatief en betrekt bewoners, ondernemers en belanghebbenden bij projecten en plannen.
2. **Overheidsparticipatie**: Bewoners, ondernemers of belanghebbenden nemen het initiatief, en de gemeente ondersteunt of faciliteert dit.

3. **Netwerkparticipatie**: De gemeente werkt samen met georganiseerde groepen, netwerken of platforms van bewoners om plannen of beleid af te stemmen of uit te voeren.

De aanvraag van de Buren van Westerparkhaven voor het buurtplatformrecht valt onder netwerkparticipatie. Artikel 16 van de Participatieverordening Amsterdam gaat over netwerkparticipatie en beschrijft hoe een structurele en langdurige samenwerking tussen gemeente en het netwerk van bewonersorganisaties en initiatiefnemers geregeld moet worden.

Kernmerken van een buurtplatform
Een buurtplatform geeft de buurt een stem en biedt structuur voor gezamenlijke activiteiten. Het platform verbindt bewonersinitiatieven, ondersteunt en stimuleert deze en helpt bij de uitvoering. Dit kan bijvoorbeeld door een buurtkrant, een website of bewonersbijeenkomsten te organiseren.

Het buurtplatform organiseert het contact en de samenwerking tussen de buurt en verschillende wijkpartners die actief zijn in de buurt, waaronder de gemeente, maatschappelijke dienstverleners en woningcorporaties. Het buurtplatform biedt een centraal punt in de buurt om de informatie die vanuit die organisaties komt te ordenen en bij te houden en waar nodig te organiseren dat de buurt daarop kan reageren. Het buurtplatform 'vertegenwoordigt' daarbij niet de hele buurt maar geeft een podium voor verschillende signalen uit de buurt, waaronder ook signalen die minder gehoord worden. Het buurtplatform heeft bij deze vorm van participatie een positie als vaste gesprekspartner van de gemeente.

Elk buurtplatform heeft hun eigen manier van werken en organiseren, maar zijn altijd transparant hierover richting de buurt en de gemeente en staan open voor alle buurtbewoners en -organisaties die mee willen doen.

De buurtplatformen in Amsterdam zijn verenigd in de coalitie van buurtplatformen. Dit netwerk heeft als doel het uitwisselen van kennis en informatie, onderling en met de gemeente en het versterken van het werken met buurtplatformen. Ook geldt deze coalitie als kweekvijver voor nieuwe platformen.

Buurtplatformen werken inclusief en in het belang van de buurt. Zij spannen zich in om andere relevante bewoners, ondernemers en buurtorganisaties te betrekken Dit doen zij vanuit een intrinsieke motivatie om een bijdrage te leveren aan hun buurt. Zij hebben geen winstoogmerk en werken niet vanuit een bepaalde ideologische of politieke doelstelling.

Procedure erkenning:
De participatieverordening Amsterdam is in werking getreden op 15 september 2024. In hoofdstuk 4, artikel 16, wordt beschreven op welke manier bewoners een buurtplatform kunnen vormen, welke zaken de gemeente regelt om een buurtplatform te erkennen en op welke wijze de samenwerking vorm krijgt. Deze samenwerkingsafspraken zijn geen onderdeel van de erkenning en het advies wat voor u ligt. Het vastleggen van de samenwerkingsafspraken volgen na de erkenning.

De Buren van Westerparkhaven heeft bij het college een aanvraag tot buurtplatform gedaan. Het college heeft het besluit tot erkenning van het buurtplatform gemandateerd aan het dagelijks bestuur. Hiervoor is in de participatieverordening Amsterdam 2024 het volgende proces afgesproken:

- Het dagelijks bestuur neemt op basis van 6 criteria een voorgenomen besluit om de Buren van Westerparkhaven te erkennen als buurtplatform
- Het dagelijks bestuur legt het voorgenomen besluit tot erkenning ter advisering voor aan de stadsdeelcommissie.
- De Buren van Westerparkhaven worden gevraagd om middels inspreken tijdens de vergadering haar aanvraag toe te lichten en antwoord te geven op de 6 gestelde criteria.
- De stadsdeelcommissie adviseert het dagelijks bestuur over het voornemen om de Buren van Westerparkhaven aan te wijzen als buurtplatform. Het DB neemt dit advies mee in het definitieve besluit over het aanwijzen van de Buren van Westerparkhaven als officieel buurtplatform.
- Het DB stelt de erkenning, namens het college van B&W, vast voor een periode van maximaal 4 jaar. Daarna kan er een nieuwe aanvraag ingediend worden.

Aanvraag voor erkenning als buurtplatform van de Buren van Westerparkhaven
De grootschalige gebiedsontwikkeling Haven-Stad kent nu een aanvulling op het eerder door de Gemeenteraad vastgestelde Integraal Raamwerk. Deze aanvulling, getiteld: Schetsboek Aanvulling Integraal Raamwerk "Reisverslag van een van ontdekkingstocht" is geproduceerd in een samenwerkingsverband van het (gemeentelijke) programmateam Haven-Stad en een groep burgers en maatschappelijke organisaties uit de omgevingen van Haven-Stad die zich Buren van Westerparkhaven noemen. In de afgelopen jaren vormden zij een gezamenlijke Kerngroep. Uw College ondersteunde deze ontdekkingstocht naar een nieuwe vorm van burgerparticipatie met geld en externe begeleiding en plakte er doelgericht de naam Samen Haven-Stadmaken op. Het schetsboek ligt ter beoordeling voor bij de Gemeenteraad, die het onderwerp heeft geagendeerd voor haar 15 mei vergadering. Ik was een groot deel van de afgelopen werkperiode lid van de gezamenlijke Kerngroep. Namens de Buren van Westerparkhaven meld ik ons bij uw College aan voor een rol in het proces van burgerparticipatie bij de volgende fase van Haven-Stad. Gelet op het schetsboek waarin ruim aandacht is besteed aan de toekomst, zowel wat betreft het gebied als ook de planvorming en de begonnen communityvorming, zult u niet verbaasd opkijken van onze aanmelding. Voor ons zit de waarde ervan dan ook vooral in de sinds september vorig jaar van kracht zijnde Verordening over burgerparticipatie. Wij lezen daarin veel handvatten om een participatieproces goed vorm te geven. Onder meer uw formele bevestiging dat een participatieproces wordt gestart voor het vervolg van Haven-Stad levert ons al wezenlijke duidelijkheid. Dat laat natuurlijk nog genoeg ruimte om het proces vorm te geven. Aldus kan ook helderheid ontstaan welke burgers, of organisaties of ondernemingen gaan participeren voor welk deel van het werk en in welke fase. Voor zover ik kan overzien zal het niet ontbreken aan interesse van de kant van burgers.

De voorwaarden voor de erkenning van het dagelijks bestuur voor een buurtplatform zijn:

a. <u>is ontstaan vanuit initiatief van bewoners zelf;</u>
   Naar aanleiding van dit Integrale Raamwerk hebben de Buren van Westerparkhaven, waarin bewoners en meerdere maatschappelijke organisaties verenigd zijn, begin 2022 een raadsadres ingediend waarin werd verzocht in de planvorming voor Haven-Stad meer

ruimte te geven aan de inbreng van bewoners en andere belanghebbenden en daartoe een overlegroep of Stadslab in te stellen. Het college heeft daarop aangegeven dit Samen Haven-Stadmaken proces graag te willen ondersteunen.

Als uitwerking hiervan zijn in 2023 de samenwerkende Buren van Haven-Stad Zuidwest (zij noemen zich nu Buren van Westerparkhaven) en leden van het programmateam Haven-Stad in een gezamenlijke Kerngroep begonnen aan een ontdekkingstocht naar een nieuwe vorm van burgerparticipatie: Samen Haven-Stadmaken.

b. een wooncomplex overstijgt en fungeert als netwerkorganisatie in een buurt;
De Buren van Westerparkhaven concentreren zich met name op de ontwikkelingen van Haven-Stad. Dit is een groot ontwikkelgebied. De buurtgroep heeft een groot netwerk, in de periode van het maken van het schetsboek zijn meer dan 130 belanghebbenden uit de omgeving betrokken. Het netwerk bestaat naar bewoners ook uit ondernemers en vertegenwoordigers van (maatschappelijke) organisaties. Hiermee hebben de buren van Westerparkhaven aangetoond een belangrijke netwerkfunctie in het gebied te hebben.

c. zich richt op het samen verbeteren van de buurt door activiteiten te organiseren en problemen te agenderen;
Samen met ambtenaren hebben de Buren van Westerparkhaven in anderhalf jaar verschillende werksessies en dialogen georganiseerd over de vraag wat de kwaliteiten zijn van Haven-Stad en hoe deze de komende jaren bij de verdere ontwikkeling kunnen worden geborgd. Ook staan zij regelmatig in contact met het programmateam Haven-Stad om ideeën uit te wisselen en knelpunten aan te kaarten.

d. is aangesloten bij een netwerk van buurtplatformen in Amsterdam;
De Buren van Westerparkhaven hebben zich aangemeld bij het netwerk van buurtplatformen in Amsterdam.

e. geen ideologische of politieke doelstelling heeft;
Bij de Buren van het Westerpark is geen ideologische of politieke doelstelling

f. geen winstoogmerk heeft;
De Buren van het Westerpark is een groep bewoners en ondernemers die zich vrijwillig inzetten voor de ontwikkeling van Haven-Stad. Er is geen winstoogmerk.

Vervolg
Nadat de stadsdeelcommissie advies heeft uitgebracht, neemt het dagelijks bestuur een definitief besluit over de aanvraag van de Buren van Westerparkhaven voor een buurtplatform. Daarna start en de gesprekken over de samenwerkingsafspraken. Deze worden ter kennisname aan de stadsdeelcommissie gestuurd.

Met vriendelijke groet,

Ester Fabriek

Portefeuillehouder democratisering
Stadsdeel west